

ТЕЗИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ ТА ЕНДОКРИННОЇ ХІРУРГІЇ»

19—21 ВЕРЕСНЯ 2024 РОКУ, КИЇВ

DOI <http://doi.org/10.30978/CEES-2024-4-86>Хронічний стрес під час війни
та його метаболічні наслідки

М. І. Бобрик

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ

У населення України в умовах повномасштабної російської воєнної агресії спостерігається паралельне формування як індивідуальної, так і колективної травматизації. Поширення набули депресія, тривога, а також психосоматичні порушення. Одними з уразливіших верств населення є пацієнти з хронічними захворюваннями, зокрема з цукровим діабетом (ЦД) 2 типу. Вплив гормонів стресу погіршує перебіг ЦД і призводить до розвитку станів тривоги та депресії. Поширеність депресії за ЦД становить від 25 до 40 %. Контроль глікемії при ЦД значною мірою залежить від дотримання правильного способу життя й медикаментозної терапії. Також важливе значення має корекція психологічних проблем у хворих на ЦД. Доведено її позитивний вплив на ефективність лікування ЦД. Триває вивчення дії вітаміну D на перебіг ЦД, супутніх хвороб, можливість регресу ускладнень ЦД.

Мета — оцінити психологічний стан хворих на ЦД 2 типу і виразність депресії за умов хронічного стресу залежно від забезпеченості вітаміном D.

Матеріали та методи. Обстежено 133 пацієнти із ЦД 2 типу віком від 19 до 75 років. Оцінку забезпеченості вітаміном D проводили за допомогою визначення 25(OH)D імунохемілюмінісцентним методом. Виразність депресії визначали за допомогою

опитувальника DASS-21 (шкала депресії, тривоги та стресу), який містить 21 запитання та дає змогу оцінити ступінь депресії (1 — норма, 2 — легка депресія, 3 — помірна депресія, 4 — тяжка депресія, 5 — дуже тяжка депресія), стресу і тривоги в пацієнта. Коефіцієнт кореляції Спірмана використовували для визначення залежності ступеня депресії від рівня 25(OH)D. Прогностичне значення останнього щодо ризику розвитку депресії встановлювали за допомогою ROC-кривої.

Результати. За допомогою кореляційного аналізу виявлено обернено пропорційну залежність між рівнем 25(OH)D і ступенем депресії, індексом НОМА та індексом маси тіла, прямо пропорційну — між індексом НОМА і ступенем депресії. За допомогою ROC-кривої визначено прогностичний рівень 25(OH)D $\leq 20,1$ нг/мл.

Висновки. За умов хронічного стресу прогнозується збільшення кількості пацієнтів із ЦД 2 типу з депресивними та тривожними розладами. Рівень 25(OH)D $\leq 20,1$ нг/мл є прогностичним чинником ризику появи тяжкої депресії в цих пацієнтів. Пацієнти з ЦД 2 типу і рівнем 25(OH)D $\leq 20,1$ нг/мл мають бути проконсультовані психологом з метою раннього втручання для запобігання розвитку тяжкої депресії.